

Teema 1. Korkea ja matala rannikko

FAKTAT P8. Diabaasi

Tunnusmerkit

Diabaasi on tumma harmaanmusta kivilaji. Se koostuu plagioklaasista ja pyrokseenistä, mutta siinä on myös jonkin verran oliviinia ja sarvivälkettä. Diabaasin nimi tulee kreikan kielen sanasta diabainein, joka tarkoittaa läpäisevää tai läpitukevaa. Läheltä tutkittuna huomaa, että diabaasissa on ofiittinen (epäsäännönmukainen) kuviointi. Pitkänomaiset vaaleat plagioklaasineulat menevät eri suuntiin tummempien pyrokseeni- ja sarvivälkerakeiden pinnalla.

Ikä ja muodostumistapa

Diabaasi on magmakivilaji, joka syntyy magman jäähtyessä sen täytettyä maankuoren halkeamat. Se näkyy usein tummina käytävinä kallioperässä. Diabaasi on painavampaa kuin graniitti, ja se synnyttää

runsasravinteisempia rapautumistuotteita, koska siinä on muun muassa enemmän kalsiumia, magnesiumia ja rautaa. Tämä voi vaikuttaa kasvustoon niin, että se on rikkaampaa diabaasin ympäristössä.

Storvikenin kalliot Ruotsin Trysundassa koostuvat 250-300 metriä paksusta diabaasiliuskeesta. Se syntyi noin 1200 miljoonaa vuotta sitten magman työntyessä ylös halkeamia pitkin, joita oli syntynyt Maan sisuksen liikkeiden vuoksi. Muodostumistapansa takia diabaasia esiintyy selvinä juonteina ympäröivissä kivilajeissa. Merenkurkun saaristosta, muun muassa Moikipästä ja Rönnskäriltä, löytyy neljä rinnakkaista diabaasivyöhykettä.

Diabaasia lähikuvassa

Foto: Anita Storm

Foto: Patricia Rodas/Dragos Alexandrescu

Diabaasia Skrubbanissa

Foto: Patricia Rodas/Dragos Alexandrescu

Diabaasia Merenkurkussa